

Вікторія Туряниця, учитель-методист

ПЕРЕВІРКА КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Франц Кафка «Перевтілення»

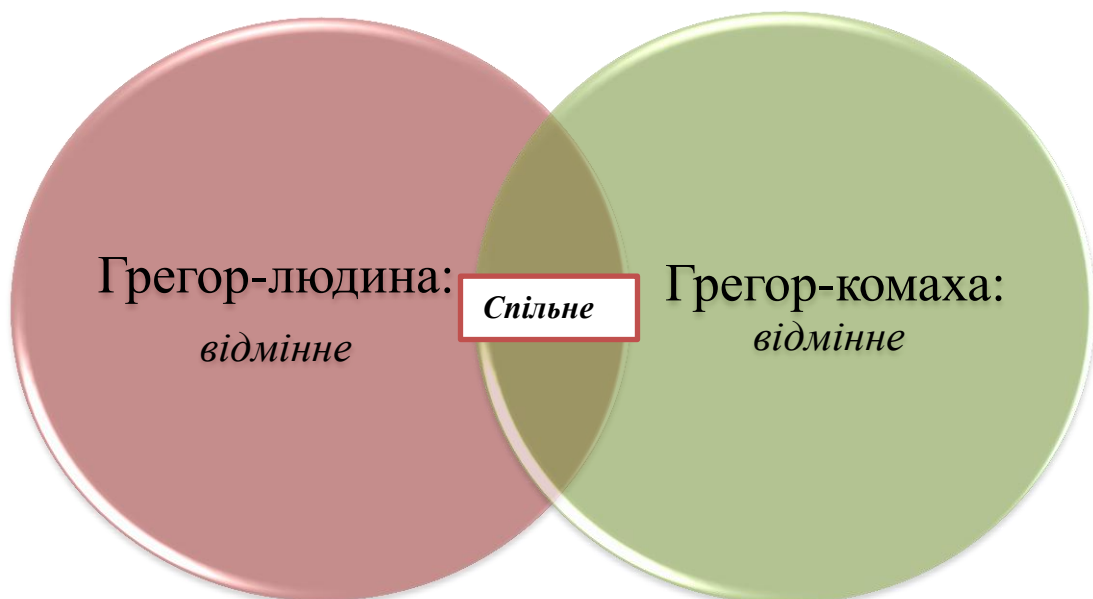
Ключові компетентності

Спілкування державною мовою

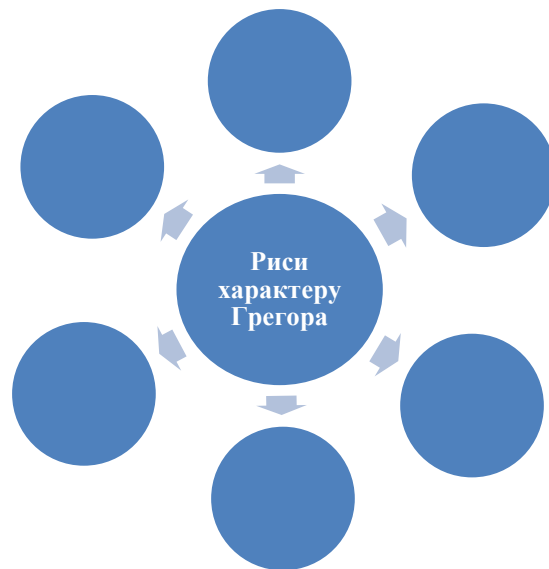
1. Розтлумачте значення слова «перевтілення». Чому Ф.Кафка обирає його назвою твору?
2. Якими словами розпочинається оповідання Ф.Кафки? Чому?
3. Знайдіть і прочитайте в тексті твору, як автор повідомляє про страшну подію в житті його героя. Яким негараздам у нових обставинах Грегора – внутрішнім, душевним, чи зовнішнім, фізичним, – письменник приділяє більше уваги й чому?
4. Прочитайте опис інтер'єра Грегорової кімнати на початку твору. На які деталі звертає автор увагу читача? Про що вони свідчать? Порівняйте його з описом кімнати Грегора-комахи. Що підкреслює Ф.Кафка? Чому автор приділяє опису інтер'єру значну увагу?
5. Розтлумачте ваше розуміння висловлювання «повноцінне життя». Які його складові? Чи жив повноцінним життям Грегор-людина? Свої міркування аргументуйте.
6. Розтлумачте слово «комівояжер». Поміркуйте над значенням саме такого вибору автором професії для свого героя.

Математична компетентність

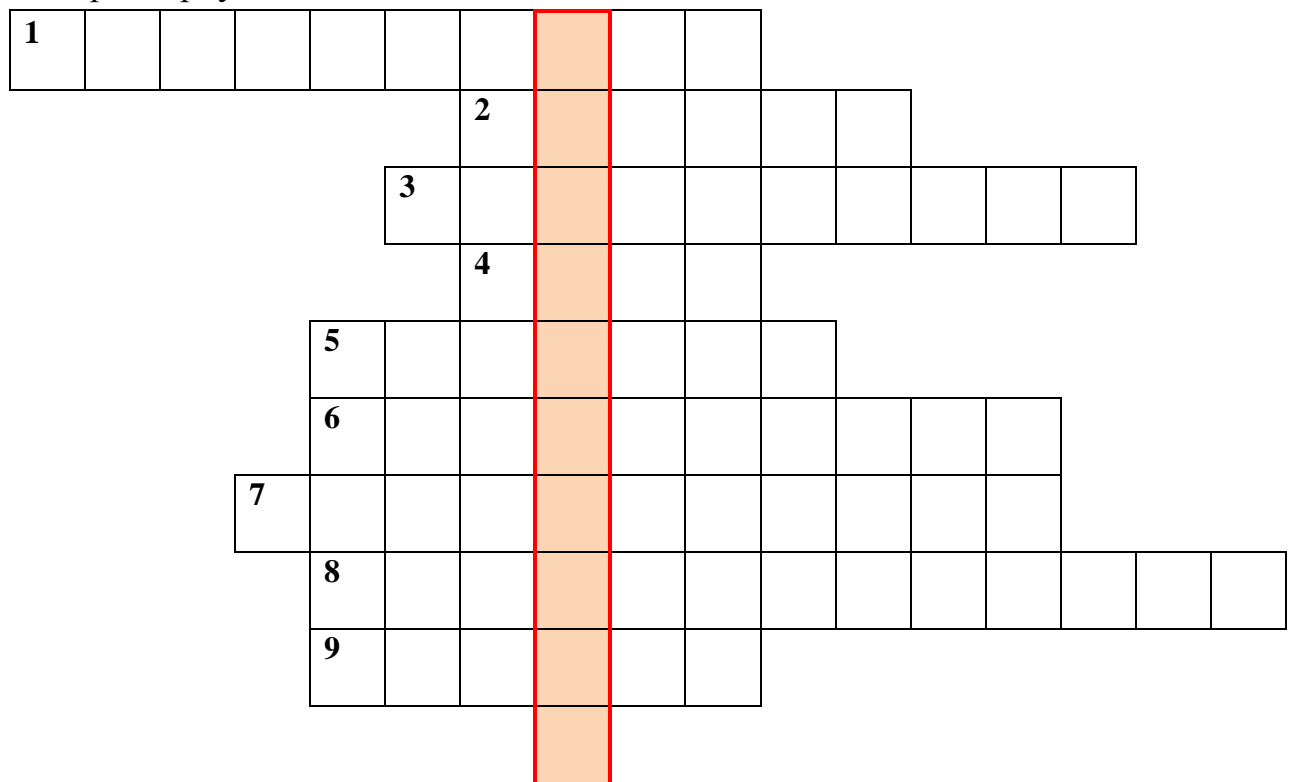
7. Порівняйте світ Грегора Замзи – людини та світ Грегора Замзи – комахи. Спостереження узагальніть за допомогою кол Вена. Висновки прокоментуйте.

8. Визначте риси характеру Грегора Замзи. Ілюструйте їх прикладами з тексту. Спостереження узагальніть у вигляді кластера.

9. Відгадайте кросворд, отримайте відповідь. Опрацюйте питання після кросворду.

1. Почуття, з яким ставилися рідні до Грегора Замзи. 2. Хто завдав Грегорові смертельного удару? 3. Ким працював Грегор Замза? 4. Через що родина Замзів переживала скруту? 5. Вид художньої образності, який використовує Ф.Кафка в своєму оповіданні. 6. Що постійно відчував Грегор на роботі у ставленні до підлеглих начальника? 7. Кого або що Ф.Кафка вважає винним у трагедії «маленької людини»? 8. Омріяний навчальний заклад для улюбленої сестри. 9. Хто з рідних спочатку турбувався про Грегора – комаху?

10. Коли Грегором опановує це відчуття? Як ставиться до нього Ф.Кафка? Свої міркування доведіть прикладами з тексту твору.

Інформаційно-цифрова компетентність

11. Знайдіть у мережі Інтернет та опрацюйте інформацію про обкладинки різних світових видань оповідання Ф.Кафки «Перевтілення». Оберіть кілька з них та підготуйте презентацію на основі обраного матеріалу.

Уміння вчитися

12. Складіть історію життя Грегора Замзи до перевтілення. Як жив Грегор?
13. Складіть історію життя сім'ї Замзів до трагедії з Грегором. Що було важливим у цій родині? Доведіть прикладами з тексту.
14. Проаналізуйте, яким було ставлення батька, матері, сестри Грети до Грегора-комахи. Підтвердіть цитатами з тексту. Поміркуйте над причинами такого ставлення.
15. Хто піклувався про Грегора після перевтілення? У чому це виявлялося? Чи було це піклування справжньою турботою?
16. Який вирок родина винесла Грегорові наприкінці твору? Чому?
17. Як закінчується новела? Поясніть значення такої кінцівки.
18. Які погляди на сенс людського життя висловив Ф.Кафка в своєму творі? Прокоментуйте їх.

Ініціативність і підприємливість

19. Яким було фінансове становище сім'ї Замзів? Чому? Хто був винен у такому сутужному становищі родини? Що робили Замзи, щоб вийти зі скрути? Хто заробляв гроші в сім'ї?
20. Що робив Грегор, щоб збільшити суму свого заробітку? Для здійснення якої мрії таємно від усіх ще й заощаджував гроші юнак?
21. Чим займалися інші члени сім'ї? Як змінилося ставлення членів родини Грегора до роботи й заробляння грошей після того, як він не зміг працювати?
22. Як заробляло гроші сімейство Замзів після нещастя із сином? Чи здатні були вони забезпечити себе без допомоги Грегора? Чому вони не робили цього раніше?

Соціальна та громадянська компетентності

23. Грегор Замза страждав від самотності, відчуженості в родинному колі, в суспільстві. Такі відчуття є характерними ознаками сучасного Ф.Кафці суспільства чи актуальні й у наш час?
24. Поділіться власними міркуваннями, як повинна жити людина, щоб не відчувати себе зайвою, самотньою, наповнити своє життя сенсом.
25. Які суспільні вади змальовує письменник у своєму творі?

Обізнаність та самовираження у сфері культури

26. Опрацюйте інформаційні Інтернет-джерела та підготуйте повідомлення про кіно- та анімаційні фільми на тему життя та творчості Ф.Кафки.
27. Прочитайте вірш Олени Зейферт «Грегор Кафка. Франц Замза» мовою оригіналу. Знайдіть та прокоментуйте головну думку поезії. Розтлумачте ваше розуміння назви поезії «Грегор Кафка, Франтишек Замза...». Чи погоджуєтеся ви з авторкою?

*Грегор Замза, ты где похоронен?
У каких заржавелых труб?
Иль достался гигантской вороне
твой измученный, высохший труп?*

*Больно, больно, ещё раз больно –
словно яблоко жжёт в спине.
Боль бывает почти продольной
и сильнее, сильней, сильней.*

*Даже Кафке не дотянуться
до широкой спины твоей!
Звуки скрипки протяжно льются.
Недоступно небытие.*

*Жалко бледное слово «жалко»!
Толку-то, что его сказать.
Если пляшет отцовская палка
по твоим голове и глазам...*

*Нам, увы, не устать терзаться
и – жуком на спине – тужить.
Грегор Кафка, Франтишек Замза
в старой Праге в могиле лежит?*

28. Розгляньте ілюстрації різних художників-графіків до оповідання Ф.Кафки «Перевтілення». Прокоментуйте ваше сприйняття графічних творів. Який із них, на вашу думку, найбільш вдало передає сенс оповідання?

	
<p>1. Катерина Гаврилова</p>	<p>2. Катерина Гаврилова</p>
	
<p>3. Катерина Гаврилова</p>	<p>4. Катерина Гаврилова</p>
	
<p>5. Луїс Скафаті</p>	<p>6. Катерина Лебедева</p>

Екологічна грамотність і здорове життя

29. Який спосіб життя вів Грегор Замза? Назвіть його улюблені заняття чи хобі. Окресліть коло спілкування героя. Чи можна такий спосіб життя назвати здоровим чи активним? Свої міркування аргументуйте. Чи не за життя людиною Грегор ніби запрограмував себе на «життя комахи»?

Предметні

Знання

- 30.** Окресліть тематику та проблематику твору Ф.Кафки.
- 31.** Охарактеризуйте будову оповідання. Визначте складові її композиції. Чи використовує автор прийом ретроспективи? Наведіть приклад. Яку функцію вона виконує?
- 32.** Охарактеризуйте систему образів твору й проаналізуйте роль кожного у розкритті образу Грегора. Охарактеризуйте образ Грегора Замзи. Який меседж надсилає до читачів Ф.Кафка через образ свого героя?
- 33.** Що окреслює в літературі поняття «маленька людина»? Чи можна застосувати його до Грегора Замзи? Свою думку аргументуйте. Назвіть приклади зображення «маленької людини» у вивчених літературних творах. Хто ввів образ «маленької людини» в літературу?
- 34.** Що головне в оповіданні: процес перевтілення чи ставлення до нього людей? Відповідь аргументуйте.

Діяльність

- 35.** Дослідіть, хто винен у трагедії Грегора Замзи? Робота у малих групах за дискусійними сітками Алвермана. 1 група – «У трагедії Грегора Замзи винне суспільство». 2 група – «У трагедії Грегора Замзи винна родина». 3 група – «У трагедії Грегора Замзи винен сам Грегор».

Методична підказка до роботи: записати до першого і третього стовпчиків таблиці якнайбільше аргументів на захист тези і проти неї, по чергово захистити кожен із них, обрати, яких більше, зробити висновки. Тривалість виступів зазначити на початку роботи. Висновки першою робить та група учнів, яка мала найбільше аргументів. Після обговорення наслідків роботи в групах – обговорення загальних результатів і прийняття рішення.

Зразок дискусійної сітки Алвермана для 1 групи

Так	У трагедії Грегора Замзи винне суспільство	Ні
1.		1.
2.		2.
3.		3.
4.		4.

36. Чи могла б історія Грегора – комахи скластися інакше? Поміркуйте, чи можна було уникнути смерті героя? За яких умов? Напишіть фанфік «Моє закінчення історії Грегора-комахи».

Цінності

37. Поміркуйте над поняттям «сімейні цінності». Визначте його складові. Які загальноприйнятні сімейні цінності ви б зазначили? Які з них важливі для вашої родини? Визначте за текстом твору сімейні цінності родини Грегора. Чим різняться вони? Висновки узагальніть у порівняльній таблиці. Проаналізуйте її.

Загальноприйнятні сімейні цінності	Сімейні цінності родини Замзів
Відмінне	
Спільне	